

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 6 - 12 ก.ค. 2566

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 12 กรกฎาคม 2566 กระทรวงสาธารณสุข ได้ติดตามการดำเนินงานของสำนักงานแพทย์เพื่อกิจการฮัจญ์แห่งประเทศไทย ซึ่งให้บริการดูแลสุขภาพชาวไทยมุสลิมที่เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ประจำปี 2566 ณ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย โดยจัดตั้งโรงพยาบาลชั่วคราวขนาด 30 เตียง ให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพ ติดตามอาการ และออกหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ โดยขณะนี้ได้ให้การดูแลสุขภาพชาวไทยมุสลิมแล้วกว่า 7 พันราย เป็นกลุ่มอายุ 51 - 60 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่มีอาการทางเดินหายใจ และปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ พบภาวะแทรกซ้อนจากโรคเรื้อรัง เช่น โรคหอบ โรคหัวใจ และโรคไต มีผู้ป่วยได้รับการส่งต่อเพื่อเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล จำนวน 59 ราย และมีผู้เสียชีวิต 13 ราย ส่วนใหญ่เกิดจากโรคกล้ามเนื้อหัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน โรคหอบ และมะเร็งระยะสุดท้าย
- 13 - 14 กรกฎาคม 2566 สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี จัดประชุมเชิงปฏิบัติการซ้อมแผนเพื่อตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข แบบการมีส่วนร่วมในพื้นที่ชายแดน ปี 2566 สถานการณ์สมมติ " โรคไข้หวัดนก " ณ โรงแรมซานบุรี บูติก รีสอร์ท อ. เมือง จ. จันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรหลายภาคส่วนในการเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ด้านโรคและภัยระหว่างประเทศ ด้านการซ้อมแผนจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข แบบบูรณาการ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากหลายภาคส่วนเกือบ 100 คน

รู้จัก..... " โรคแอนแทรกซ์ "

จากรายงานข่าวการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ในประเทศอินโดนีเซีย ข้อมูลระหว่างเดือน พ.ค. - 6 ก.ค. 2566 พบผู้ป่วย 96 ราย เสียชีวิต 9 ราย ในขณะที่ข้อมูลจากห้องปฏิบัติการในนอร์ธเวลส์ประเทศอินโดนีเซีย ตั้งแต่กลางเดือนธันวาคม ปี 2565 ถึงปัจจุบัน ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อแอนแทรกซ์ใน วัว 11 ตัว และแพะ 4 ตัว ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีมาตรการตรวจเข้มและกักกันสัตว์เพื่อป้องกันการระบาดของโรคดังกล่าว โรคแอนแทรกซ์หรือที่ชาวบ้านเรียกว่าโรคคาสี เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย เชื้อนี้เมื่ออยู่ในที่แห้งและภาวะอากาศเหมาะสมจะสร้างสปอร์หุ้มเซลล์ไว้

ซึ่งมีความทนทานมากทั้งความร้อน ความเย็น และยาฆ่าเชื้อ สามารถอยู่ในธรรมชาติได้นานเป็นสิบ ๆ ปี มีรายงานการระบาดของโรคนี้ในสัตว์และคนตั้งแต่สมัยโบราณเป็นเวลากหลายพันปี การระบาดของโรคดังกล่าวในประเทศไทยพบใน วัว ควาย มากที่สุด รองลงมาได้แก่ แพะ และแกะ พบได้ทั่วประเทศแต่พบมากในภาคอีสานและภาคเหนือ โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ติดต่อชายแดน ไทย - พม่า และ ไทย - ลาว พื้นที่ที่เคยมีการระบาดของโรคมักจะเกิดโรคซ้ำในท้องที่เดิม การติดต่อโดยการสัมผัสสัตว์ที่ป่วยหรือบริโภคเนื้อสัตว์ที่ป่วยด้วยโรคดังกล่าว สามารถติดต่อได้ 3 ช่องทาง ได้แก่ ทางผิวหนังจากการหายใจ และโดยการรับประทาน แต่สำหรับในประเทศไทยนั้นยังไม่มีรายงานผู้ป่วยโรคแอนแทรกซ์ที่ติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ ระยะฟักตัวของโรค 1 - 5 วัน แต่อาจนานได้ถึง 60 วัน อาการแสดงทางผิวหนัง เริ่มคันบริเวณที่สัมผัสเชื้อ ต่อมาจะมีตุ่มแดง แล้วกลายเป็นตุ่มพองมีน้ำใส ภายใน 2 - 6 วัน ตุ่มจะยุบลงตรงกลางกลายเป็นสีดำคล้ายแผลถลอกหรือฝี อาการทางเดินหายใจ มีไข้ ปวดตามตัว ไอ เจ็บหน้าอก หายใจขัดอย่างเฉียบพลัน ระดับออกซิเจนต่ำ อาจพบน้ำท่วมเยื่อหุ้มปอด เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตได้ ส่วนอาการทางระบบทางเดินอาหารทำให้เกิดลำไส้อักเสบ ลำไส้อุดตัน มีเลือดออกในระบบทางเดินอาหาร มีน้ำในช่องท้อง หากมีประวัติใกล้ชิดหรือสัมผัสสัตว์ และมีอาการเข้าได้กับโรคดังกล่าว ควรพบแพทย์และให้ประวัติเสี่ยงโดยละเอียด

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุขและปศุสัตว์อำเภอ ร่วมกันให้ความรู้เกี่ยวกับโรคแอนแทรกซ์แก่ลูกบ้าน ถึงสาเหตุการเกิดโรค การสังเกตอาการเบื้องต้นและการป้องกันตัว โดยหากพบสัตว์ตายหรือป่วยตายผิดปกติ ขอให้รีบแจ้งปศุสัตว์ในพื้นที่หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทันที หลีกเลี่ยงการสัมผัสหรือฆ่าและซากสัตว์ที่สงสัยว่าเป็นโรค หากจำเป็นต้องสัมผัสให้สวมถุงมือยางและหน้ากากอนามัยทุกครั้ง หลีกเลี่ยงการนำสัตว์หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่สงสัยว่าป่วยตายมาบริโภค แจกจ่าย ขาย หรือนำไปให้สัตว์อื่นกิน เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคดังกล่าว หลีกเลี่ยงการซื้อหรือบริโภคเนื้อสัตว์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาชัดเจน และเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เช่น วัว ควาย ควรนำสัตว์ที่เลี้ยงไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตามระยะเวลาที่กำหนด หากลูกบ้านมีอาการสงสัยเข้าได้กับโรคดังกล่าว ควรไปพบแพทย์ทันทีเพื่อรับการรักษาที่ถูกต้อง

ติดต่อ

oic.ddc@gmail.com

02-5903832

www.ddc.go.th/oic

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://www.vibhavadi.com/Health-expert/detail/258>
- <https://www.pidst.or.th/A249.html>
- <https://www.hfocus.org/content/2017/11/14988>
- <https://www.scimath.org/article-science/item/1908-anthrax>
- ขอบคุณข้อมูลจาก : กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ขอบคุณภาพจาก : <https://www.thaipost.net/public-relations-news/162482/>